

SALOMÓ A GABAON

L'Esclatua hebrea considera llibres profètics el que nosaltres anomenem llibres històrics. El primer llibre dels Reis, del qual en llegim un petit fragment a la primera lectura d'aquest diumenge (1Re 3,5.7-12), forma part d'aquest grup de llibres bíblics. Alguns estudiosos de la Bíblia consideren que el llibre del Deuteronomi, juntament amb Josuè, Jutges, 1 i 2 de Samuel, i 1 i 2 de Reis formen la historia deuteronomista, dita així perquè l'escola de redactors del Deuteronomi fou la mateixa, que va redactar aquesta història, no tant política i social, com teològica, que va des de la presa de possessió de la terra fins l'exili de Babilònia i la caiguda de l'estat de Judà.

Els dos capítols anteriors al text que comentem narren les turbulències de l'accés de Salomó al tron. S'enfrontà a Adonies, germà Absalom i fill d'Haguit, una de les dones de David. Adonies era el primer en l'ordre de primogenitura, que tenia el dret d'accés al tron i comptava amb el recolzament de Joab, cap de l'exèrcit i Abiatar, un dels grans sacerdots, però la decisiva intervenció de la seva mare Betsabé, recolzada pel profeta Natan, inclinà la decisió de la successió en favor de Salomó. En acabar-se aquestes intrigues, s'inicia un regnat de pau i prosperitat (el nom de Salomó vol dir pacífic), referent per a èpoques posteriors, serà el gran moment de la construcció del temple de Jerusalem. És en l'inici d'aquest regnat on té lloc l'experiència de Déu que fa Salomó.

Aquesta consisteix en una aparició de Déu al turó sagrat de Gabaon. Juntament amb Siquem, Betel, Mambré, Beerxeba, Guilgal, Siló era un lloc de culte, on hi havia un santuari dedicat a la realització de sacrificis. Eren molt utilitzats en el culte cananeu i esdevingueren llocs de culte abans no es construís el temple de Jerusalem i aquest es convertís en l'únic lloc de culte per a tot Israel, llavors aquests santuaris foren el paradigma del culte contrari al

Déu d'Israel i imatge de la idolatria. Aquest santuaris els trobem vinculats a les figures dels grans patriarques i entorn d'ells sorgeixen llegendes que després passaran als textos bíblics. Així a semblança dels grans patriarques: Abraham a Mambré (Gn 18); Isaac a Beerxeba (Gn 26,23-25) i Jacob a Betel (Gn 28,10-22), Salomó fa a Gabaon la seva experiència de Déu i s'estableix un punt d'unió entre la història de la reialesa i la història dels patriarques .

La lectura litúrgica explica que Salomó demana a Déu el do de la Saviesa. La fama de savi li ve d'alguns llibres bíblics que se n'hi ha atribuït l'autoria: Proverbis, Càntic dels Càntics, Cohèlet. L'estudi modern i rigorós d'aquests llibres ha pogut comprovar que difícilment n'és sostenible la seva autoria. Si en un moment es va dir que Salomó n'era l'autor no fou amb cap més intenció que enaltir el seu contingut. Tampoc li escau a Salomó el retrat del savi que fa el llibre del Siràcida: "Un home savi no menysprea mai la Llei de Déu" (33,2a). No va ser així en Salomó, quan el mateix llibre dels reis li retreu que el seu cor s'havia decantat del Déu d'Israel, va donar culte a altres déus i no va observar el que li havia manat (1 Re 11,9s).

Amb tot, no és del tot descartable que, en la modesta cort de Salomó, hi hagués una escola de savis productora de textos i, per que no, pensar que un rei, a més de tenir excel·lents qualitats militars, tingues saviesa i seny per governar el seu poble.

Diumenge 17é durant l'any
24 de Juliol de 2011